

-куртоазни превод-

Централна банка Босне и Херцеговине

др Сенад Софтић, гувернер

Сарајево, 22.9.2017.

Конференција „20 година стабилности“

-говор добродошлице-

Ваше екселенције,

Поштовани гости,

Желим да вам пожелим добродошлицу и захвалим вам што сте препознали значај годишњице наше институције.

Централно банкарство у Босни и Херцеговини има историју много дужу од 20 година.

Међутим, Босна и Херцеговина, као суверена држава, је основала своју прву Централну банку 1997. године, а њен мандат да проводи монетарну политику у цијелој земљи у оквиру аранжмана познатог као валутни одбор био је гарантован Уставом.

Главни циљ Централне банке био је и још увијек је:

-да постигне и одржава стабилност домаће валуте, конвертибилне марке, јединог законског средства плаћања у Босни и Херцеговини.

Тај задатак је био врло комплексан, јер у то вријеме у Босни и Херцеговини су постојале четири валуте у употреби.

Уставом је било дефинисано да ће се први Управни одбор састојати од гувернера којег именује Међународни монетарни фонд у консултацији с Предсједнишвом и три члана које именује Предсједништво.

Такође, због специфичних околности успостављања Централне банке, било је одређено да први гувернер неће бити држављанин Босне и Херцеговине или било које сусједне земље. У наредним годинама развоја Централне банке, уочљиве су три фазе.

Основне функције Централне банке, дефинисане законом, су успостављене до 2000. године.

Од 11. августа 1997. године све цијене и плаћања су били изражени у конвертибилним маркама.

Од почетка 1999. године, конвертибилна марка је била једино законско средства плаћања у унутрашњем платном промету, што је било подржано модерним платним системима у Централној банци Босне и Херцеговине, који су успостављени 2000. године.

Током овог времена, Централна банка се развијала и проширивала мрежу организационих јединица у Сарајеву, Мостару, Бањој Луци, Брчком и на Палама.

У наредних десет година, фокус је био на јачању финансијског система и макроекономске стабилности.

Од самог почетка, препознали смо значај и развијали смо макроекономску статистику, много прије других институција у земљи.

Посматрајући макроекономску статистику као јавно добро, и стално се прилагођавајући међународним стандардима, успјели смо да осигурамо међународни значај наше земље.

Користећи механизам координације банкарске супервизије, успјели смо да консолидујемо податке ентитетских Агенција за банкарство, извјештавајући о показатељима финансијског здравља за цијели банкарски систем.

Неколико година касније, ове активности су донијеле сљедеће резултате:

- стално надгледање системских ризика путем Сталног комитета за финансијску стабилност, којим предсједава Централна банка,

- редовне макроекономске тестове на стрес, и

- потписане меморандуме о разумијевању и сарадњи с регулаторним институцијама из земаља поријекла банкарских група које су активне у Босни и Херцеговини.

Такође смо успоставили Централни регистар кредита, који помаже банкама да управљају ризицима, имајући увид у кредитну историју клијената у цијелој земљи.

Наше готовинске операције су биле озбиљно тестиране у октобру 2008. године, када су, у нападу панике, у само неколико дана, грађани подигли значајне износе депозита из банака. Захваљујући брзој реакцији, обезбиједили смо довољно стране валуте, углавном евра, чиме смо потврдили пуну покривеност конвертибилне марке.

Протеклих година, у току треће фазе, Централна банка има све истакнутију улогу у испуњавању међународних обавеза наше земље.

У току овог периода, настављамо да јачамо наше функције и ресурсе.

Поред редовних публикација, припремамо и друге аналитичке публикације, као што је Оцјена ЕЦБ-а о финансијској стабилности за земље кандидате и потенцијалне кандидате за ЕУ.

Имамо представнике у многим радним групама и институцијама на локалном и међународном нивоу, нарочито за европске интеграције, као на примјер, обезбјеђивање одговора за упитник Европске комисије.

Кроз интензивну сарадњу између Централне банке и партнерских институција, као што је Европска централна банка, радимо на:

- имплементацији нових правила и политика,

- измјени наших пракси и

- обуци нашег особља у складу с европским стандардима.

То доприноси развоју културе која ће помоћи цијелом друштву да препозна независност Центране банке као јавни интерес.

Такође, веома цијенимо подршку Међународног монетарног фонда који је имао кључну улогу у успостављању Централне банке, прије двадесет година.

Очекујемо да ће се ова подршка наставити у будућности, нарочито у активностима које имају за циљ јачање банкарског система у Босни и Херцеговини.

Такође цијенимо драгоцјену подршку у току овог периода коју смо добили из Канцеларије високог представника у Босни и Херцеговини и институција као што су Свјетска банка, USAID, GIZ и друге, у значајним пројектима које смо имплементирали заједно.

У будућности, Централна банка ће наставити са својом мисијом:

- да се усклађује са стандардима ЕУ,

- да модернизује и побољшава свој рад, платне системе, трезорске послове,

- да повећава институционални квалитет, примјењујући најбоље праксе и искуства других, потпуно развијених централних банака.

На крају, дозволите ми да кажем да сам поносан што је Централна банка потпуно независна, кредибилна и транспарентна централна банка, која представља сидро макроекономске стабилности у земљи.

У комплексној стварности Босне и Херцеговине, за све ове године, једна ствар је била сигурна: вриједност конвертибилне марке, изражена у еврима, никада није доведена у питање.

Такође, морам нагласити да је рад ове институције успјешан захваљући њеним људским ресурсима.

Веома стручни службеници су били посвећени развијању ове институције и постизању резултата на које смо данас поносни.

Успјеси које смо постигли у протеклих двадесет година и наш допринос друштву којем служимо су остварени у великој мјери захваљујући повјерењу које Централна банка ужива.

Због тога,

- драге колеге,

- представници владе и пријатељи,

- представници медија који су професионално извјештавали о нашем раду:

Хвала вам за вашу подршку коју сте увијек пружали Централној банци и њеним циљевима!

Управни одбор, Управа и службеници Централне банке ће наставити да раде на начин који заслужује ваше повјерење.

Хвала вам још једном што заједно с нама обиљежавате ову значајну годишњицу.

Желимо вам угодан боравак у Сарајеву и Босни и Херцеговини.